

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AYDIN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	13
8.	EKLER.....	20

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2:2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3:2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	5
Tablo 4:2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 7:ASKİ'nin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: 2020 Yılı Dönem Başı Açılış Kaydı 1 Numaralı Yevmiyesi.....	14

KISALTMALAR

KISALTMALAR

ASKİ : Aydın Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

No. : Numara

TL : Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Dönem Başı Açılış Kayıtlarının Hatalı Yapılması
2. Bütçe Emanetleri Hesabı'na Alınan Tutarların Kayda Alınış Sırasına Göre Ödenmemesi
3. Yeraltı Sularından Elde Edilen Gelirlerden İlgili İlçe Belediyelerine Pay Aktarılmaması
4. 696 sayılı KHK Kapsamında Belediye Şirketinde İşçi Statüsünde Çalıştırılan Personel İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayırılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Aydın Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, Bakanlar Kurulunun 13.03.2014 tarih ve 2014/6072 sayılı kararı ile kurulmuştur. ASKİ Genel Müdürlüğü, Aydın Büyükşehir Belediyesine bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz bir kuruluştur.

Bakanlar Kurulu kararının yayımlandığı tarihten sonra çalışmalarına başlayan Genel Müdürlük, 01.07.2016 tarihi itibarıyla teşkilatlanmasını tamamlayarak hizmete başlamıştır.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Kurumun hizmet sınırları, il mülki sınırlarına genişletilmiştir. Aydın Büyükşehir Belediyesinin il mülki sınırları içerisinde bulunan tüm ilçe ve mahalleler ASKİ Genel Müdürlüğünün hizmet alanı kapsamındadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde mahalli idare; yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idare olarak tanımlanmıştır. Buna göre ASKİ de bağlı idare olarak Aydın Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulduğundan mahalli idare olup 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabidir.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un Ek 5'inci maddesinde yer alan; *"Bu Kanun diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanır."* hükmü gereğince ASKİ faaliyetlerini 2560 sayılı Kanun'da belirtilen esaslar dahilinde yürütmektedir.

Genel Müdürlüğün görev, yetki ve sorumlulukları 2560 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, Genel Müdürlüğün yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

- İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları

- devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,
- Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,
 - Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesisi kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak,
 - Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak,
 - Her türlü taşınır ve taşınmaz malı satın almak, kiralamak, ekonomik değeri kalmamış araç ve gereçleri satmak, su ve kanalizasyon idaresinin hizmetleriyle ilgili tesisleri doğrudan doğruya yahut diğer kamu veya özel kuruluşlarla ortak olarak kurmak ve işletmek, bu maksatla kurulmuş veya kurulmakta olan tesislere iştirak etmektir.

Diğer yandan, mahalli idarelerin görev ve sorumluluklarının takibinde İçişleri Bakanlığı ile birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilendirilmiştir. Mahalli idarelerin; denetim ve soruşturma faaliyetleri İçişleri Bakanlığının, bu idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görevlerin ve hizmetlerin takibi gibi faaliyetler ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığının (*Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü'nün*) yetkisindedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

2560 sayılı Kanun'da su ve kanalizasyon idarelerinin organları; genel kurul, yönetim Kurulu, denetçiler ve genel müdürlük olarak sayılmıştır.

Adı geçen Kanun'un 4'üncü maddesine göre Aydın Büyükşehir Belediye Meclisi, ASKİ Genel Kurulu olarak görevli ve yetkilidir. Ayrıca Genel Kurul, Aydın Büyükşehir Belediye Başkanının görüşülmesini önerdiği işleri görüşüp karara bağlar.

Yönetim Kurulu, bir başkanla beş üyeden oluşur. Büyükşehir Belediye Başkanı Yönetim Kurulunun başkanıdır. Belediye Başkanının bulunmaması halinde, Genel Müdür Yönetim Kuruluna başkanlık eder. Genel Müdür ile genel müdür yardımcılarında hizmette en eski olanı, hizmette eşitlik halinde yaşlı bulunan Yönetim Kurulunun tabii üyesidirler. Yönetim Kurulunun diğer üç üyesi Büyükşehir Belediye Başkanının teklifi ve Çevre ve Şehircilik Bakanının onayı ile atanır.

Daire başkanları, teftiş ve kontrol kurulu başkanı ve 1'inci hukuk müşaviri genel müdürün teklifi, yönetim kurulunun kararı ve büyükşehir belediye başkanının onayı ile müdürler, teknik elemanlar, avukatlar, müfettişler, daire başkan yardımcısı ve doktorlar genel müdürün teklifi üzerine yönetim kurulu kararı ile Su ve Kanalizasyon İdaresinin diğer personeli genel müdür tarafından atanmaktadır.

ASKİ Genel Müdürlüğü personeline ilişkin bir diğer düzenleme 5393 sayılı Belediye Kanun'un 49'uncu maddesinde yer almaktadır. Buna göre norm kadro ilke ve standartları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken kararlaştırılır ve kurum norm kadroları bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirlenir.

ASKİ Genel Müdürlüğünde çalışan memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olup sözleşmeli personel ise 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi ile 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine göre çalıştırılabilmektedir. İşçiler 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına ve 696 sayılı KHK kapsamında çalıştırılanlar da 696 sayılı KHK ile 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

ASKİ hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan personele ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	784	110
Sözleşmeli Personel	62	36
Kadrolu İşçi	387	276
Geçici İşçi	-	-
Toplam	1233	422
696 sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	1268

ASKİ'nin doğrudan hissedarı olduğu 1 adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 4'üncü maddesinde mahalli idare; yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idare olarak tanımlanmıştır. Buna göre ASKİ'de bağlı idare olarak Aydın Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulduğundan mahalli idare olup 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabidir.

5018 sayılı Kanun'un 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır.

Mahalli idareler bütçe işlemlerini 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer alan bütçe ilkeleri doğrultusunda, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirmektedir.

ASKİ'nin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
1	Personel Giderleri	0,00	48.404.000,00	1.334.234,78	49.738.234,78	48.616.723,16	1.121.511,62	0,00
2	SGK Prim Giderleri	0,00	8.540.000,00	930.341,85	9.470.341,85	9.221.138,58	249.203,27	0,00
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	242.653.000,00	43.538.566,32	286.191.566,32	279.796.862,73	6.394.703,59	0,00
4	Faiz Giderleri	0,00	1.705.000,00	11.108.038,86	12.813.038,86	12.808.038,86	5.000,00	0,00
5	Cari Transferler	0,00	2.550.000,00	1.728.813,36	4.278.813,36	4.060.530,28	218.283,08	0,00
6	Sermaye Giderleri	0,00	79.038.000,00	-29.424.534,09	49.613.465,91	39.956.605,80	9.656.860,11	0,00
7	Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	Yedek Ödenek	0,00	32.110.000,00	-29.215.461,08	2.894.538,92	0,00	2.894.538,92	0,00
Toplam		0,00	415.000.000,00	0,00	415.000.000,00	394.459.899,41	20.540.100,59	0,00

ASKİ'nin 2020 mali yılı bütçesi ile 415.000.000,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 394.459.899,41 TL bütçe gideri yapılmış, 20.540.100,59 TL ödenek iptal edilmiştir.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	310.459.000,00	321.902.293,89	3.261.782,24	318.640.511,65	102,64
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00	0,00	0,00	
05- Diğer Gelirler	69.541.000,00	111.663.102,95	651.763,56	111.011.339,39	159,63
06- Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	
Toplam	380.000.000,00	433.565.396,84	3.913.545,80	429.651.851,04	113,07

2020 yılında net bütçe geliri % 113,07 seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer Gelirler (%159) beklenenin üstünde gerçekleşmiştir. Diğer Gelirlerdeki artışın nedeni merkezi idare vergi gelirlerindeki artış ve gecikme zammı ve gecikme faizi oranlarında yıl içindeki artışlardır.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	48.404.000,00	48.616.723,16	100,44
02- SGK Prim Giderleri	8.540.000,00	9.221.138,58	107,98
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	242.653.000,00	279.796.862,73	115,31
04- Faiz Gideri	1.705.000,00	12.808.038,86	751,20
05- Cari Transferler	2.550.000,00	4.060.530,28	159,24
06- Sermaye Giderleri	79.038.000,00	39.956.605,80	50,55
07- Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	32.110.000,00	0,00	0,00
Toplam	415.000.000,00	394.459.899,41	95,05

2020 yılında bütçe giderleri % 95,05 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %7,98, faiz gideri %651,2 oranında aşılmıştır. Sermaye giderleri beklenenin altında (%50,55) gerçekleşmiştir.

Faiz giderlerindeki artışın sebebi hakediş bazlı ödenen İller Bankası kredilerinden ve yıl içinde kullanılan kredi faiz ödemelerinden kaynaklanmıştır. Sermaye giderlerinin beklenenin altında gerçekleşmesinin nedeni ise Covid 19 sebebiyle planlanan yatırımların gerçekleştirilememesidir.

ASKİ'nin bütçe gelirleri ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık

seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00		
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	257.492.576,13	309.089.318,30	321.902.293,89	20,04	4,15
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diğer Gelirler	70.584.443,43	82.243.181,84	111.663.102,95	16,52	35,77
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	328.077.019,56	391.332.500,14	433.565.396,84	19,28	10,79
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	4.317.953,85	6.087.021,13	3.913.545,80	40,97	-35,71
Net Toplam	323.759.065,71	385.245.479,01	429.651.851,04	18,99	11,53

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 44.406.372,03 TL'lik (%11,53) artış göstermiştir. Bu çerçevede; diğer gelirlerde 29.419.921,11 TL (%35,77) tutarındaki artış toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Artışın büyük oranda Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden alınan paylardan ve gelir yönetiminde sağlanan başarıdan kaynaklandığı görülmüştür.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	41.552.067,07	45.818.820,96	48.616.723,16	10,27	6,11
SGK Devlet Prim Giderleri	8.206.643,73	8.784.390,95	9.221.138,58	7,04	4,97
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	206.736.678,98	216.376.160,29	279.796.862,73	4,66	29,31
Faiz Giderleri	4.102.284,34	12.296.473,21	12.808.038,86	199,75	4,16
Cari Transferler	5.121.855,65	3.916.169,60	4.060.530,28	-23,54	3,69
Sermaye Giderleri	58.116.112,00	63.546.563,23	39.956.605,80	9,34	-37,12
Sermaye Transferleri					
Toplam	323.835.641,77	350.738.578,24	394.459.899,41	8,31	12,47

ASKİ'nin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 43.721.321,17 TL (%12,47) artmıştır.

Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 2.797.902,20 TL (%6,11), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 436.747,63 TL (%4,97) arttığı

görülmektedir. Personel harcaması niteliğindeki bu giderlerin artışı yıllık maaş ve ücret zamlarından kaynaklanmıştır.

Mal alım ve hizmet giderlerinde 63.420.702,44 TL'lik (%29,31), faiz giderlerinde 511.565,65 TL'lik (%4,16), cari transferlerde 144.360,68 TL'lik (%3,69) artış olmuş; sermaye giderlerinde 23.589.957,43 TL'lik (%37,12) azalış olmuştur.

Mal ve hizmet giderlerindeki artışın elektrik ve akaryakıt fiyatlarındaki artıştan kaynaklandığı görülmüştür.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın ASKİ'nin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 470.902.553,06 TL, Faaliyet Geliri 485.421.849,18 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 14.519.296,12 TL olarak gerçekleşmiştir.

ASKİ'nin dolaylı hissedarı olduğu şirket bulunmamakta olup doğrudan hissedarı olduğu şirket aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7:ASKİ'nin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No.	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	ASKİ'nin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Aydın Büyükşehir Belediyesi Personel Anonim Şirketi	100.000,00	30.000,00	30

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

ASKİ'nin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap

planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir..

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının

güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol; bir kurumun yönetimi ve personeli tarafından hayata geçirilen ve faaliyetlerin düzenli, etik kurallarına uygun, verimli, tutumlu ve etkin biçimde yürütülmesi; hesap verme sorumluluğunun gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesi; yürürlükteki mevzuata uyulması; kamu kaynaklarının kayıplara karşı korunması; kurumun amaçlarını gerçekleştirmek suretiyle, kurumun misyonunun yerine getirmesi için makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmış olan bütünlüyci bir süreçtir. İç kontroller, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve

Kontrol Kanunu gereği, Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan “İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” a uygun olarak gerçekleştirilir.

ASKİ'nin organizasyon şeması mevcut olup bu şemayla uyumlu olarak, tüm birimler için iş tanımları yapılmış ve iş akış şemaları belirlenmiş, personelin yetki ve sorumluluklarını kapsayan görev dağılım çizelgesi oluşturulmuştur. Yetki devirleri, üst yönetici tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde devredilen yetkinin sınırlarını gösterecek şekilde yazılı olarak belirlenmiş ve ilgililere bildirilmiştir.

Kurumda, mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevleri farklı kişilere verilerek görevler ayrılığı ilkesini ihlal eden bir uygulamaya yer verilmemiştir.

ASKİ Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğinde belirlenen isterlere uygun olarak (2020-2021) Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planını hazırlamış ve web sitesinde yayınlamıştır.

Etik Komisyonu 10.12.2019 tarih ve 39402 sayılı Genel Müdürlük oluru ile oluşturulmuş olup, çalışanların "Etik Davranış İlkeleri" hakkında bilgilendirilmesine yönelik çalışmalara başlanılmıştır. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ve disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası ile ilgili bir takım çalışmalar yapılmakla birlikte henüz tamamlanmamıştır.

Kurumda, yönetici ve personelin bilgi, deneyim ve yeteneğini arttırmak için halen sürdürülmekte olan hizmet içi eğitimlerin, ihtiyaç analizleri doğrultusunda tespit edilerek düzenlenmesi planlanmış ve bu öngörüye İç Kontrol Uyum Eylem Planı COS.3.2' de yer verilmiştir.

ASKİ, içerik olarak ilgili Yönetmelik ve Rehberlere uygun, birim ve çalışanların katılımıyla hazırlanmış ve Kurum web sitesinde yayınlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporuna sahiptir. Performans hedefleri ve faaliyetlere ilişkin gerçekçi kaynak belirleme yapmak suretiyle, bu program bütçeyle ilişkilendirilmiştir. Üst yönetici ve harcama birim yöneticilerinin iç kontrol güvence beyanı imzalarını da içeren kurum faaliyet raporları performans ölçüm sistemi kriterlerine uygun olarak hedeflere ulaşma seviyesi ve sapma gerekçeleri hakkında yeterli bilgiyi vermekte olup, kamuoyuna duyurulmaktadır.

Harcama birimlerinin görüş ve önerileri doğrultusunda stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmasını engelleyebilecek kurumsal riskleri ve tüm birim/faaliyet/iş süreçlerine ilişkin iç kontrol risklerini belirleme ve değerlendirme çalışmalarına 2020 yılında başlanılmış olup, risk

yönetimine ilişkin temel faaliyetlerin tamamlanması yolunda önemli mesafe alınmıştır. Risk belirleme ve değerlendirme çalışmalarının kurum çalışanlarının katılımıyla gerçekleşmesi gerektiği; risklerin gerçekleşme olasılığının ve muhtemel etkilerinin risk yönetimi usul ve esaslarına göre analiz edileceği; her bir risk için uygun kontrol faaliyeti ve yöntemi belirlenerek uygulamaya konulması; belirlenen her bir kontrol faaliyetinin uygulanmasının ilgili birimlerin yöneticilerinin sorumluluğuna verilmesi; İç Kontrol Uyum Eylem Planı RDS 6.1/2, RDS 6.2 KFS 7.1 ve KFS 7.1 ile planlanmıştır.

Kurumda, ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurularak, Ön Mali Kontrol Yönergesi yürürlüğe konulmuştur.

ASKİ'de yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak, bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde bir yönetim bilgi sistemi ile veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcuttur.

27.11.2019 tarih ve 37743 sayılı Genel Müdürlük oluru ile İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmuş ancak henüz bir değerlendirme çalışması yapılmamıştır. Kurumda iç denetçi kadrosu bulunmamaktadır.

ASKİ'de sağlıklı işleyen, fonksiyonel bir iç kontrol sistemine ve kurumsal risk yönetimine sahip olmak için mevzuat ve rehberlerde öngörülen ve yönetsel bazı gerekliliklerin yerine getirilmesine yönelik çalışmalar, önemli ölçüde tamamlanmış, bazıları ise planlanmıştır. Bu olgular, kurum üst yönetimince bir farkındalığın ve sahiplenmenin varlığını göstermekte ise de bu farkındalık ve sahiplenmenin kurum personelinin tamamını kapsamına yönelik çabaya da gereksinim bulunduğu düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Aydın Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Dönem Başı Açılış Kayıtlarının Hatalı Yapılması

ASKİ 2020 yılı açılış yevmiyesinde muhasebe kurallarına aykırı olarak bazı hesapların hem borcuna hem de alacağına kayıt yapılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları*" başlıklı 43'üncü maddesinin 5'inci fıkrasında; mali yılın başında bir önceki hesap döneminden devreden hesaplar için açılış bilançosu düzenleneceği; açılış bilançosuna dayanılarak, açılış yevmiyesinin kayıtlarını sağlamak üzere bilançodaki tutarların, düzenlenecek (1) yevmiye numaralı muhasebe işlem fişiyle, ilgili hesaplara borç ve alacak kaydedileceği; açılış kaydına esas tutarlar ilgili hesap için açılacak büyük defter ve yardımcı defterlere aktarıldıktan sonra işlemlerin kaydına başlanacağı belirtilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "*Dönem sonu işlemleri*" başlıklı 480'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında; her faaliyet döneminin sonunda hazırlanan kesin mizanda borç ve alacak kalanı veren hesapların yeni faaliyet döneminin açılış kaydına esas teşkil edeceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "*Dönem başı işlemleri*" başlıklı 481'inci maddesinin 1'inci fıkrasına göre de mali yılın başında muhasebe kayıtlarının açılmasını sağlamak üzere bilançoda yer alan hesapların açılış kaydı yapılarak dönem başlatılacaktır.

Mevzuat hükümlerine göre bilanço esas alınarak açılış kayıtları yapılacaktır. Dolayısıyla açılış yevmiyesinde aktif karakterli hesaplara sadece borç, pasif karakterli hesaplara sadece alacak kaydı yapılması gerekmektedir.

Kurumun 2020 yılı açılış yevmiyesinde aktif karakterli bazı hesapların alacağına, pasif karakterli bazı hesapların borcuna kayıt yapıldığı görülmektedir. Hatalı açılış kaydının detayları tabloda yer almaktadır.

Tablo 8: 2020 Yılı Dönem Başı Açılış Kaydı 1 Numaralı Yevmiyesi

AKTİF			PASİF		
Hesap Kodu	Toplam Borç (TL)	Toplam Alacak (TL)	Hesap Kodu	Toplam Borç (TL)	Toplam Alacak (TL)
102	1.771.535,45	0,00	300	3.212.073,89	3.445.008,53
103	55.105.210,29	55.105.732,50	320	0,00	40.424.391,81
108	15.917.873,64	15.894.511,39	330	2.533.933,89	47.156.637,06
109	6.103.043,72	6.073,12	333	77.932.376,85	99.014.054,23
120	169.527.154,08	169.315.551,49	360	20.278.671,70	38.234.348,37
121	276.325.971,93	196.881.330,99	361	26.731.600,99	26.930.038,41
122	48.353.078,57	11.010.046,67	362	134.654.214,78	138.227.920,37
137	1.243.932,68	562.216,89	363	0,00	445.132,76
140	548.190,82	40.000,00	368	0,00	67.726,73
150	61.017.868,37	36.896.479,33	379	0,00	89.636,37
162	1.224.368,09	743.834,56	391	73.989.211,16	73.989.211,16
165	4.078.823,20	4.078.823,20	397	0,00	605,95
190	23.788.176,74	0,00	400	0,00	167.811.445,53
191	113.753.402,60	113.753.485,93	403	0,00	66.817.679,91
197	355.344,61	0,00	472	0,00	33.451.641,90
220	550.079,86	550.079,85	479	0,00	1.367.957,01
222	22.214.452,53	22.214.452,52	480	0,00	201,59
226	134.303,63	0,00	481	0,00	62.913.270,98
232	103.317.536,60	0,00	500	194.015.357,98	120.694.426,55
239	17.911.242,85	0,00	570	0,00	208.991.015,75
241	30.000,00	0,00	590	0,00	84.359.741,96
250	5.963.507,23	0,00			
251	334.872.744,11	0,00			
252	5.137.789,86	0,00			
253	23.092.755,02	3.112.753,64			
254	20.260.393,14	296.101,74			
255	12.354.081,05	2.671.840,70			
257	912.001,95	130.178.116,67			
258	137.783.899,11	19.252.678,85			
260	12.648.393,16	0,00			
268	0,00	12.648.393,16			
294	164.321,41	0,00			
299	0,00	164.321,41			

Açılış yevmiyesinde bulunan hatalı kayıtlar bilançoya etki etmemiş olsa da mizanı etkilemekte ve mali işlemlerin olduğundan fazla görünmesine sebep olmaktadır. Açılış kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılması mali tabloların güvenilirliği açısından önem arz etmektedir.

BULGU 2: Bütçe Emanetleri Hesabı'na Alınan Tutarların Kayda Alınış Sırasına Göre Ödenmemesi

320-Bütçe Emanetleri Hesabı'na kaydedilen tutarlardan bazılarının, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320-Bütçe Emanetleri Hesabı'na İlişkin 249'uncu maddesinin (a) bendine göre, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların bütçeleştirilerek bu hesaba alınması; herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınabilmesi için hizmetin yapılmış veya malın teslim edilmiş bulunması gerekmektedir.

Aynı maddenin (b) bendinde bütçe emanetine alınan tutarlardan gerek mali yıl içinde, gerekse yılı geçtikten sonra yapılacak ödemeler için muhasebe işlem fişi düzenleneceği; bütçe emanetlerine alınan tutarların muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödeneceği belirtilmektedir.

Anılan hükümlere göre bütçe emanetlerinin sırasına göre ödenmemesi mevzuata aykırılık teşkil etmekle beraber alacaklılar açısından hak kaybı oluşturacaktır. Dolayısıyla bütçe emaneti olarak kaydedilen tutarların mutlak olarak sırasına göre ilgililerine ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede 320-Bütçe Emanetleri Hesabı'na alınan tutarlardan bazılarının muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödenmediği görülmüştür. Bu olgulardan bazıları Sosyal Güvenlik Kurumu ve vergi borcu sorgulamalarının geç gönderilmesi ile açıklanabilecek olsa da tümü için geçerli değildir.

320-Bütçe Emanetleri Hesabı'na alınan tutarların zorunlu haller dışında mutlak olarak sırasına göre ilgililerine ödenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Yeraltı Sularından Elde Edilen Gelirlerden İlgili İlçe Belediyelerine Pay Aktarılmaması

İdare tarafından, Aydın il sınırları içinde bulunan yeraltı sularından alınan kira gelirlerinden ilgili ilçe belediyelerine pay aktarılmamaktadır.

167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, kuyu açan kimse, bulunan suyun ancak kendi faydalı ihtiyaçlarına yetecek miktarını kullanabilir. Bu miktarı aşan sular ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı suları, Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları (*mazbut vakıflara ait sular hariç*), 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilebilir. Tahsil edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye % 25 oranında pay verilmesi gerekir.

6360 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin 2'nci fıkrası gereğince mevzuatla il özel idarelerine yapılan atıfların, ilgisine göre, büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Yeraltı sularının kullanım hakkının kiralınması işi 167 sayılı Kanun'a göre il özel idareleri tarafından yapılmaktayken 6360 sayılı Kanun ile birlikte su ve kanalizasyon idareleri tarafından yapılması gerekmektedir.

167 sayılı Kanun'da il özel idareleri için tanınan yeraltı sularının işletilmesi hakkı ASKİ tarafından kullanılmakta ve il sınırları içerisinde bulunan yeraltı suları ASKİ tarafından kiraya verilerek gelir elde edilmekte olduğundan, 167 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi hükmü gereği kiraya verilen yer altı sularından elde edilen kira gelirinden; yer altı suyunun çıktığı yer belediyelerine %25 oranında pay verilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede ASKİ tarafından yeraltı sularından elde edilen gelirlerden ilgili ilçe belediyelerine pay verilmediği görülmüştür.

Anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde yer altı sularından elde edilen gelirlerden ilgili ilçe belediyelerine pay aktarılması uygun olacaktır.

BULGU 4: 696 sayılı KHK Kapsamında Belediye Şirketinde İşçi Statüsünde Çalıştırılan Personel İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

696 sayılı KHK ile belediye şirketinde işçi statüsüne geçirilen ve doğrudan hizmet alım sözleşmesi çerçevesinde istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmamıştır.

4857 sayılı İş Kanunu ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu uyarınca, personel hizmet alım sözleşmesi kapsamında çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatlarının ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından ödenmesi gerekmektedir. Nitekim ASKİ’de 696 sayılı KHK kapsamında doğrudan personel hizmet alım sözleşmesi çerçevesinde çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları ASKİ tarafından ödenmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “*Temel kavramlar*” başlıklı 5’inci maddesinin 1’inci fıkrasının (c) bendine göre, ihtiyatlılık kavramı gereği, muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelik’te belirtilen durumlarda karşılık ayrılması gerekmektedir.

Aynı Yönetmelik’in “*Faaliyet sonuçları tablosu ilkeleri*” başlıklı 6’ncı maddesinin 1’inci fıkrasının (d) bendinde, koşullu yükümlülüklerden kaynaklanan ve kamu idarelerinden kaynakların çıkışına neden olabileceği güvenilir bir biçimde tahmin edilen tutarlar için karşılık ayrılacağı ve faaliyet sonuçları tablosuna yansıtılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 330’uncu maddesinde, 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı’nın belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı; 331’inci maddesinde, hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının 472 numaralı hesaba alacak, 630-Giderler Hesabı’na borç kaydedileceği belirtilmektedir.

Yapılan incelemede 696 sayılı KHK kapsamında işçi statüsünde çalıştırılan personel için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı, söz konusu personel için ödenen kıdem tazminatlarının doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar, kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmaması nedeniyle, mali tablolarda gerçek değerinden daha düşük görünmektedir.

Kamu idaresi tarafından, gerekli hesaplamalar yapılarak, 30.04.2021 tarihli muhasebe işlem fişi ile 20.584.357,72 TL tutarında kıdem tazminatı karşılığının ilgili hesaplara

kaydedildiği bildirilmiştir. Ancak söz konusu kayıt 2021 Yılı Hesabına ilişkin olup 2020 mali tablolarına etki etmemektedir. Sonuç olarak 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı 2020 Yılı mali tablolarında 20.584.357,72 TL eksik görünmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Aydın Büyükşehir Belediyesine Verilen Borçların Eksik Muhasebeleştirilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2019 yılında yapılmış olan hatalı kayıtlar düzeltilmiş, 2020 yılında borç verilmemiştir.
Arıtma, Atık Su Terfi ve Ham Su Tedarik Tesislerinde Kullanılan Elektrik, “Sanayi Tarifesi Abone Grubu” Yerine, Tarifesi Daha Yüksek Olan “Ticarethane Tarifesi Abone Grubu” Dâhil Edilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Gerekli idari ve hukuki işlemler yapılmıştır. Bulgu konusu tesislerin arıtma tesisi olduğuna dair DSİ’den görüş alınmış ve “sanayi tarifesi abone grubu”na dahil edilmesi için AYDEM AŞ’ye başvuru yapılmıştır. Yapılan başvuru reddedildiği için Aydın 2. İdare Mahkemesinde 2021/172E. sayılı dava açılmıştır.

İşçilere Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İşçilerin izinlerinin kullanılması için çalışmalar yapılmış, işçilerin bazılarında izin kullanılmıştır. (Ancak Covid 19 salgını sebebiyle uzaktan çalışma ve idari izin uygulaması olduğundan tüm işçilere izin kullanılmamıştır.)
Elektrik Alımlarında Elektrik Tüketim Vergisi Ödenmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Gerekli idari işlemler yapılmıştır. Söz konusu bulgunun idareye tebliğ edildiği tarih olan 2020 Mayıs ayından itibaren Elektrik Tüketim Vergisi ödenmemiştir. Bu tarihten önce ödenen tutarların tahsiline ilişkin gerekli idari işlemler başlatılmıştır. AYDEM AŞ tarafından geçmiş dönemde tahsil edilen tutarların mevzuat uyarınca ilgili ilçe belediyelerine aktarıldığı

			bildirilmiştir. Bu çerçevede ilgili ilçe belediyelerine söz konusu tutarların iadesi konusunda yazı yazılmıştır. İdari süreç devam etmektedir.
Elektrik Dağıtım/Tedarik Şirketine “Güvence Bedeli” Ödemelerinde Bulunulması ve “Güvence Bedeli” Alım Amacının Kamu Tüzel Kişiliği İle Bağdaşmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Gerekli idari işlemler yapılmıştır. AYDEM AŞ’ye yazılı başvuru yapılmış ancak henüz sonuç alınamamıştır. İdari süreç devam etmektedir.
Elektrik Enerjisi Teşvikinden Yararlanmayan Atık Su Arıtma Tesislerinin Bulunması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Gerekli idari işlemler yapılmıştır. 24 adet arıtma tesisinden 4 adedinde enerji teşvikinden yararlanılmaya başlanılmıştır. Diğer 20 adet arıtma tesisinde proje onayı, ÇED raporu, Geçici Faaliyet Belgesi, Çevre İzni Belgesi işlemleri yapılmaktadır. Bu işlemler tamamlandığında enerji teşvikinden yararlanılacaktır.

			Süreç devam etmektedir.
Harcamalara Katılma Paylarının Usulüne Uygun Tahsil Edilmemesi ve Tapu İdaresine Bildirilmemesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İdare bünyesinde harcamalara katılma payı ile ilgili komisyon kurulup gerekli çalışmalar başlatılmıştır. İlçe Belediyelerine yazı yazılarak yatırımların yapıldığı bölgelerdeki taşınmazların emlak değerleri resmi yazı ile talep edilmiştir. Emlak bedelleri elde edildiğinde bu değerlerin %2'sinin geçmemek üzere harcamalara katılma payı tahakkuk edileceği belirtilmiştir. Ancak henüz tahakkuk ve tahsilat yapılmamıştır. Sonuç olarak sorunun çözümü için başlatılmış olan bir idari süreç bulunması nedeniyle konuya 2020 yılı denetim raporunda yer verilmemiştir.

Su Faturalarına Bağlı Katı Atık Toplama Ücretlerinin Eksik Tahsil Edilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2019 bulgusuna istinaden 2020 yılı içerisinde bulguda ileri sürülen hata düzeltilmiştir. Tahsilat tablosu ve fatura incelendiğinde hatanın giderildiği anlaşılmaktadır.
Kullanılma Olanaklarını Yitiren ve Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıkların Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguda belirtilen hata, düzeltme kaydı ile giderilmiş olup 2020 yılında yapılan hurdaya ayırma kayıtları da doğru yapılmıştır.
Kurum Taşınmazlarının Tespit ve Muhasebe Sistemine Kayıt İşlemlerinin Birbiriyle Tutarlı ve Tam Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yönetmelikte belirtilen taşınmaz icmal cetvelleri tamamlanmış ve muhasebe hesaplarına doğru tutarlarla kaydedilmiştir.
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenen ve Geçici Kabulleri Yapılan İşlerin İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguda belirtilen yatırımlar ve 2020 yılında geçici kabulü yapılan işler ilgili varlık hesaplarına aktarılmıştır.